

"Læring mellem viden og handling"

Bente Elkjær
Institut for Læring, DPU, AU
Deweys 150 års dag
Dewey Konference 20.10. 2009

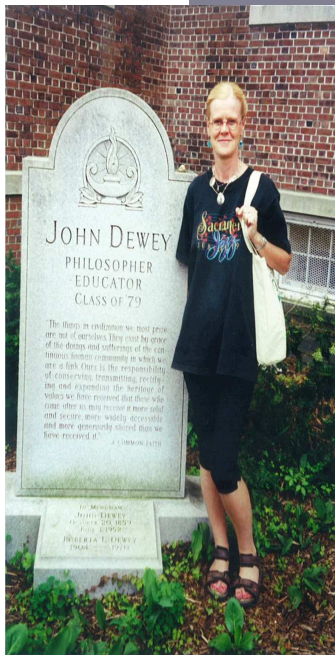

*

3

*

4

JOHN DEWEY
PHILOSOPHER
· EDUCATOR ·
CLASS OF '79

"The things in civilization we most prize are not of ourselves. They exist by grace of the doings and sufferings of the continuous human community in which we are a link. Ours is the responsibility of conserving, transmitting, rectifying and expanding the heritage of values we have received that those who come after us may receive it more solid and secure, more widely accessible and more generously shared than we have received it." A COMMON FAITH

5

6

*

7

Interesse og spørgsmål

*

- > Læring knyttet til det levede (arbejds & hverdags)liv
- > Læring som 'organisatorisk læring'
- > Først inspireret af Jean Laves og Etienne Wengers begreb om læring som 'legitim perifer deltagelse i praksisfællesskaber' med vægt på
 - > Adgang
 - > Deltagelse

8

Men hvad er det i deltagelsen, der berettiger betegnelsen 'læring'?

* _____

- > Er der forskel på at deltage og at lære?
- > Hvordan indgår begreber og teorier - kognition?
- > Kan deltagelse folde sig forskelligt ud - mere eller mindre engageret?
- > Hvorfra kommer fornyelsen af praksis?
- > M.a.o. forsvandt tænkningen, handlekraften og fornyelsen?

9

Et yndlingscitat

* _____

"Han var kommet til hende som lærer, men lektierne havde de glemt. Alligevel var deres første møde, deres første time, en lærestund frem for nogen anden, for da pigebarnet kom til at kaste et blik på sine fødder, inden hun trak strømperne op over dem, lagde hun mærke til noget, hun aldrig tidligere ville have fæstet sig ved: hvor var hendes fødder dog modbydeligt snavsede."

Haldór Laxness (1966/1934) *Salka Valka*. København: Gyldendals Tranebøger: 74.

10

Kommentarer

- > Et møde – en relation
- > Et ikke-planlagt læringsudbytte – forskel på undervisning og læring
- > Det er situationen, der skaber ny erfaring af selv (fødder)
- > Indeholder emotion, æstetik og kognition

11

Pragmatisme

- > Fire centrale begreber af betydning for læring
 - > Erfaring (aktiv-passiv) **OH**
 - > Udforskning (emotion, usikre situation, spænding) **OH**
 - > Transaktion (situationen ændres) **OH**
 - > Vane (historisk og kulturelt bestemt mulighedsarena)
 - > Hvad kan tænkes/gøres i bestemte situationer?

12

Traditionelt erfaringsbegreb	Deweys erfaringsbegreb
Erfaring som viden	Viden som en delmængde af erfaring
Erfaring som subjektiv	Erfaring som både subjektiv og objektiv
Erfaring som bagudrettet	Erfaring som fremadrettet (konsekvens)
Erfaring som enkeltstående oplevelser	Erfaring som forbundne oplevelser
Erfaring som handling	Erfaring som grundlag for viden, indeholder teori og begreber

* *Sammenligning mellem et traditionelt erfaringsbegreb og Deweys erfaringsbegreb*

13

Udforskning

- *
 - > Den måde, vi gør erfaring - metode til at gøre erfaring
 - > Teorier og begreber indgår instrumentelt og eksperimentelt som 'tools to think with'
 - > Ingen *a priori* kausalitet ('hvad nu hvis' vs 'hvis-så')
 - > Et univers i tilblivelse - fremadrettet tænkning - 'livet leves forlæns og forstås baglæns')

14

Transaktion

Fra inter-aktion (mellem) til trans-aktion (på tværs) –
'situationen' som altings begyndelse og slutning

*“om vi læser en bog, om vi er på jagt, om vi holder vagt et mørkt sted en
ensom nat eller udfører et kemisk eksperiment - lyden vil have en helt
forskellig psykisk betydning i det enkelte tilfælde; lyden er en forskellig
erfaring.”* (Dewey, 1896 [1972]: 100)

Hele situationen (subjekt-objekt-social organisering)
ændrer sig

15

Et pragmatisk begreb om læring – en opsummering

> Læring som ontologisk

> Foreningen af væren og viden

> Læring som emotionel

> Brud, brydningen af betydning som 'nødvendige' at løse

> Læring som 'post-humanistisk'

> Forankret i transaktionen mellem subjekt-objekt og relationen
mellem de to i en social organisering

> Læring som rytmisk

> Læring er ikke kun proces, men også fuldendelse
(‘consummation’)

16

ANNONCE!

*

*

